Πρόλογος

Οι σελίδες που ακολουθούν είναι επιλεγμένες από το βιβλίο “Η Θεολογία της Επιστήμης” (©2000 ISBN960-385-019-5) το οποίο συγγράφηκε το χρονικό διάστημα 1986 – 1998. Οι σελίδες αυτές ήταν κάτω από τον τίτλο “Αναμφίβολες βασικές διαπιστώσεις και επισημάνσεις” προς το τέλος του δεύτερου μέρους του βιβλίου. Είχαν σκοπό να φανεί συνοπτικά πώς ένα πλήθος φυσικών φαινομένων έβγαιναν με τη σκέψη όταν ξεκινούσαμε με τη θεμελιακή άποψη ενός Σύμπαντος που είναι πλήρες με όλους του δυνατούς τρόπους εντός ενός μέγιστου χρονικού διαστήματος. Πολλά από όσα γράφτηκαν σε εκείνο το φιλοσοφικό βιβλίο -χωρίς τις ευκολίες που προσφέρει ο ηλεκτρονικός υπολογιστής και χωρίς την ενημέρωση από το Ίντερνετ- θα κατανοηθούν και θα εκτιμηθούν όταν η φυσική ερμηνεία για τη διατήρηση της δομής και της ενέργειας του Σύμπαντος θα γίνει ευρύτερα γνωστή. Τότε, θα γίνει αντιληπτό πόσο μακριά είχε δει ο νεαρός συγγραφέας όταν έδωσε στο βιβλίο τον προκλητικό τίτλο "Η Θεολογία της Επιστήμης". Σύγχρονες ανακαλύψεις γύρω από συνηθισμένα φυσικά φαινόμενα μπόρεσαν να διατυπωθούν με τις πιο συνηθισμένες έννοιες. Επιστημονικές απόψεις αναπτύχθηκαν με την ανάλυση και την ορθολογική συσχέτιση των εννοιών και διορθώθηκαν, αξιοποιώντας βέβαια ορισμένες παρατηρήσεις της κοινής εμπειρίας, αλλά και της σύγχρονης έρευνας. Αποτελεί πρόκληση ότι ένας νεαρός χωρίς ιδιαίτερη μόρφωση και πριν από κάθε προσπάθεια υπολογισμού επέτυχε με κανόνες της λογικής σκέψης να εξηγήσει σαν συνέπειες ένα πλήθος ξεχωριστών φαινομένων, προσπερνώντας μάλιστα τις καθιερωμένες και παραδοσιακές φιλοσοφικές ορολογίες, τις οποίες διάβαζε στα φιλοσοφικά βιβλία. Η δυσκολία να κατανοηθούν αυτές οι σκέψεις του από τους αναγνώστες είναι δικαιολογημένη. Η δυσκολία οφειλόταν κυρίως στην εκφραστική δυσκολία του νέου φιλόσοφου, αλλά και στην έλλειψη προσπάθειας να αποσαφηνίσει τις σκέψεις του στους άλλους, επειδή σε πρώτη προτεραιότητα αυτός είχε να κατανοήσει καλύτερα ο ίδιος τις δικές του σκέψεις... Πολλά χρόνια μετά, οι σκέψεις αυτές επιβεβαιώνονται και η εκτίμηση είναι εξαιρετικά μεγάλη επειδή διατυπώθηκαν με απλό λεξιλόγιο και με κανόνες της κοινής λογικής, σε μια εποχή που ο συγγραφέας ήταν νεαρός και εκπαιδευτικά απροετοίμαστος.

XI. Αναμφίβολες βασικές διαπιστώσεις και επισημάνσεις

(σελίδες 268 - 280)

Η θέση σύμφωνα με την οποία το Σύμπαν σαν σύνολο όλων των πραγμάτων απ' όλες τις στιγμές είναι με μια σταθεροποιημένη ποιότητα, αποτελεί τη βάση της επιστημονικής κοσμολογίας. Γι' αυτό θα πρέπει να την προσέξουμε και να αφαιρέσουμε κάθε αμφιβολία μας για την αξιοπιστία της. Άμεσα δεν είναι τόσο σημαντική, όσο από τη δυνατότητά της να επαναπροσδιοριστεί λεπτομερώς, μετά από ανάλυσή της στα απλούστερα αφηρημένα γνωρίσματά της. Δείχνοντας την πραγματικότητα ως ενιαίο και σταθεροποιημένο σύνολο σε αντιπαράθεση γενικά με το μέρος και σε σχέση με ορισμένα κοινά φαινόμενα που διαπιστώνονται στην εμπειρία και προσδιορίζοντας έτσι γενικά τις διαφορές και τα κοινά τους γνωρίσματα. Από την ανάλυσή της δημιουργούνται συλλογισμοί και διαμορφώνονται γνωστές και άγνωστες απόψεις πολύ πιο εύκολα απ' όσο πιστεύαμε, ενώ πολλές από τις συνέπειες συμφωνούν με κοινές εμπειρικές διαπιστώσεις και τις εξηγούν. Βάσει αυτής συμπεραίνουμε και εξηγούμε γενικά ότι:

- Υπάρχει ένα μέγιστο χρονικό όριο, η Συμπαντική Στιγμή,[i] η οποία δεν μπορεί να διαιρεθεί απεριόριστα. Συνεπώς ότι υπάρχει και μια ελάχιστη στιγμή, από την οποία προκαθορίζονται χρονικά όρια στις έμμεσες αλληλεπιδράσεις και στην ουσία στα ίδια τα πράγματα, που υπάρχουν σαν τρόποι αλληλεπίδρασης και έτσι έχουν μια άμεση σχέση με το χρόνο. Υπ' αυτήν την έννοια εξηγείται με προεμπειρικό τρόπο[ii] η τόσο σημαντική εμπειρική διαπίστωση για την ύπαρξη σχέσεων αναλογίας και ποσότητας στα πράγματα και η δυνατότητα της επιστήμης των αριθμητικών σχέσεων! [iii]

- Από την αρχική ανάλυση ότι κάθε πράγμα σαν μέρος ενός κοινού συνόλου εξαρτάται από τα υπόλοιπα, ανεξάρτητα από τη θέση και τη στιγμή που υπάρχει και συντελεί στη σταθερότητά του. Έχει επηρεαστεί έμμεσα και ανέκαθεν απ' όλα τα υπόλοιπα με τον ίδιο πιο έμμεσο τρόπο, ενώ μέσα στα όρια μιας μέγιστης στιγμής όλα αποτελούν μια κοινή πραγματικότητα, συνδέονται άμεσα-ταυτόχρονα και έτσι έχουν συντελέσει με άμεσο τρόπο στην ποιότητα και στην ύπαρξή τους. Οι σχέσεις και οι αλληλεπιδράσεις των πραγμάτων μέσα στο χρόνο είναι τα ίδια τα πράγματα έξω από το χρόνο.[iv]

- Τίποτε δεν υπάρχει ή γίνεται τελείως απροσδιόριστα και ότι η έλλειψη προσδιορισμού είναι ο ασταθής προσδιορισμός, ο οποίος εξηγείται από την

έμμεση συντελεστικότητα των τροποποιούμενων πραγμάτων στο χώρο και στο χρόνο. Όλα πρέπει να αλλάζουν με τρόπους που να διατηρείται πάντοτε η ίδια η Συμπαντική Ποιότητα. Δεν πρέπει να μιλάμε για την αρχή διατηρήσεως της ενέργειας ή της ύλης (δηλ. της αφηρημένης πραγματικότητας), αλλά για την πιο εύστοχη αρχή του Τελειωμένου Χρόνου. Από μια άλλη θέση θ' απορούσαμε: Πώς θα μπορούσε να υπάρχει κάτι το απροσδιόριστο, όταν όλες οι δυνατότητες του Σύμπαντος είναι ταυτόχρονα πραγματοποιημένες σε σχέση με την ύπαρξή του; Είναι αξιοπρόσεκτο ότι από την απλή σταθερότητά του εξαρτάται η αιτιοκρατική σύνδεση των έμμεσων μερών του, η συνέχεια στην αλλαγή, η δυνατότητα του επαναπροσδιορισμού και όχι τα αντίθετα.[v]

– Κανένα πράγμα, που δεν είναι η επαρκής αιτία του εαυτού του, δεν μπορεί να είναι η μόνη αιτία για την ύπαρξη των άλλων και να ενεργεί τελείως ανεξάρτητα από τα υπόλοιπα. Η επαρκής αιτία για την ύπαρξη και τις δυνατότητές τους δεν μπορεί να είναι άλλη από το κοινό σύνολό τους.[vi] Έτσι προσεγγίζουμε σε μια πρώτη εξήγηση της ανεπάρκειας των περιορισμένων πραγμάτων για πολλά έμμεσα αποτελέσματα, της σχετικής απροσδιοριστίας, της ασυνέχειας, της ατελούς προσαρμογής τους και συγχρόνως της ύπαρξης των κοινών στοιχείων μέσα στο χώρο και στο χρόνο. Οι έμμεσες αλληλεπιδράσεις υπάρχουν με τη μη ταυτόστιγμη συνύπαρξη όλων των πραγμάτων-αιτιών και αντιστρόφως.[vii]

– Τα ίδια τα πράγματα είναι μερικές αιτίες, γιατί η ύπαρξή τους είναι σαν ένα μέρος μιας και της ίδιας αυτοπροσδιορισμένης ποιότητας και όχι μόνο ένα εξωτερικό μέρος και γι' αυτό δεν προσδιορίζονται μόνο έμμεσα. Η επαρκής αιτία τους δεν είναι μια εξωτερική πρωταρχική ούτε μια εξωτερική τελική αιτία, είναι το άμεσο σύνολό τους, μέρη του οποίου είναι άμεσα.[viii]

– Η Συμπαντική Ποιότητα είναι ανέκαθεν και άμεσα τελειωμένη στο σύνολο των στιγμών της και οι δυνατότητες που έχουν τα μέρη της το ένα σε σχέση με το άλλο δεν μπορούν να μην πραγματοποιηθούν.[ix] Επειδή, όμως, τα πράγματα δε γίνονται σταθερά προσδιορισμένα από μερικά εξωτερικά τους, γι' αυτό οι δυνατότητές τους δεν είναι διαρκώς δυνατές για πραγματοποίηση και υπάρχει μια λιγότερη ή περισσότερη προτεραιότητα, την οποία ονομάζουμε πιθανότητα. Η προτεραιότητα ή η πιθανότητα πραγματοποίησης είναι μια από τις πολλές ειδικότερες συνέπειες της Συμπαντικής σταθερότητας, της προϋπάρχουσας αμεσότητας και των χρονικών ορίων, μέσα στα οποία γίνονται τα πράγματα, όπως είναι ευρύτερα η ύπαρξη των κοινών στοιχείων.

– Συμπεραίνουμε και εξηγούμε την πιο βέβαιη αλήθεια του κοινού ανθρώπου, ότι υπάρχουν εξωτερικά πράγματα. Γιατί, αν δεν υπήρχαν, τότε θα ήμασταν η συνολική πραγματικότητα, η οποία - εξ ορισμού - δεν έχει δυνατότητες σ' αντίθεση μ' εμάς που έχουμε.[x]

– Βάσει αυτής, αντί να πούμε αμέσως, σύμφωνα με την αρχή της αντίφασης, ότι η συνολική ύπαρξη δεν έχει προέλθει από το τίποτε ή ότι δεν είναι δυνατό να εκμηδενιστεί, κάτι το οποίο φαίνεται αυταπόδειχτο και το διατυπώνουμε με άλλους όρους, εμείς το συμπεραίνουμε! Η Συμπαντική Ποιότητα είναι σταθεροποιημένη και συνεπώς δεν μπορεί να πάψει να υπάρχει ούτε άρχισε να υπάρχει.[xi]

– Η ποιότητα ενός πράγματος δεν μπορεί να συνεχίζει να γίνεται ατελείωτα, χωρίς να παύσει να υπάρχει και δεν υπάρχουν απειράριθμες ποιότητες και συνδυασμοί. Η Συμπαντική Ποιότητα δε θα μπορούσε να είναι σταθεροποιημένη, αν κάποια από τα λεγόμενα μέρη της είχαν μια ατελείωτα εξελισσόμενη ποιότητα ή απεριόριστες δυνατότητες. Μιλώντας ειδικότερα για τον άνθρωπο και τα άλλα έμβια πράγματα, την παύση αυτήν την ονομάζουμε θάνατο.[xii]

– Αυτή η παύση της ύπαρξης δεν μπορεί να είναι παντοτινή, για τον ίδιο λόγο που πρέπει να γίνεται. Αρχικά, δεν μπορούμε να συμπεράνουμε για το τέλος της ζωής και για τον τρόπο, με τον οποίο αυτή επαναπροσδιορίζεται και δεν υπονοούμε κανέναν από εκείνους που έχουμε ακούσει και διαβάσει. Ωστόσο, ύστερα από εξέλιξη της θεωρίας βρίσκουμε ότι οι ποιότητες των λεγόμενων πραγμάτων είναι πάντοτε η ίδια άμεση ουσία σε σχετικά μικρότερες στιγμές, ενώ σχετικά έμμεσα επαναδημιουργούνται επακριβώς με τους ίδιους τρόπους απειράριθμα.

– Ο χρόνος είναι σχετικός. Η σταθερότητα του Συμπαντικού Συνόλου εξηγεί τέλεια γιατί είναι σχετικός και τι πρέπει να εννοούμε με αυτήν την αφηρημένη έκφραση. Η στιγμή, στην οποία είναι τελειωμένη η Συμπαντική Ποιότητα, δε διαιρείται σε απειράριθμες και υπάρχει μια ελάχιστη στιγμή, στην οποία αυτή γίνεται ανέκαθεν και σαν έμμεση σε ευρύτερες στιγμές.[xiii] Το αποτέλεσμα του κοινού και τελειωμένου πιο έμμεσου τρόπου επίδρασης στην ουσία είναι η ελάχιστη στιγμή του άμεσου Συμπαντικού Συνόλου και έτσι σχετικά η αρχηφορέας για την έμμεση αλληλεπίδραση και για τη δημιουργία ποιοτήτων σε σχετικά μεγαλύτερες και εξωτερικές στιγμές. Ο σχετικός χρόνος είναι ο εξωτερικός χρόνος και έχει μια σχετική αρχή. Η κοινή πραγματικότητα (ή η κοινή ουσία) συνεχίζει να γίνεται σχετικά έμμεσα και ανέκαθεν σε μικρότερες στιγ-

μές και τα πράγματα υπάρχουν σαν μέρη-στιγμές ενός τελειωμένου (συνολικού) Χρόνου.

– Πριν ακόμα συλλογιστούμε ότι το Σύμπαν σαν τελειωμένος Χρόνος περιέχει τις ελάχιστες στιγμές του, πριν ακόμα καταλάβουμε πως αυτό είναι τελειωμένο την ίδια στιγμή που τα εξωτερικά μας πράγματα υπάρχουν σαν ξεχωριστά και μέσα στο χρόνο, μπορέσαμε να προσδιορίσουμε την ύπαρξη της ύλης μ' έναν αντίστροφο τρόπο: Τα πράγματα συνυπάρχουν μέσα στα όρια μιας κοινής στιγμής και δεν υπάρχουν έμμεσοι επηρεασμοί, που να γίνονται ύστερα από ατελείωτη διάρκεια.[xiv] Ο πιο έμμεσος τρόπος, με τον οποίο συνδέονται και επηρεάζονται τα πράγματα, πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί ανέκαθεν - όπως ανέκαθεν υπήρχαν μερικά πράγματα σε προηγούμενες στιγμές - να είναι ο ίδιος για κάθε πράγμα και τ' αποτελέσματά του να αποτελούν σταθεροποιημένους τρόπους επηρεασμού. Μόνο μετά από την εξέλιξη του συλλογισμού μέσα από την έννοια της ευρύτερης στιγμής προσδιορίστηκε σαν τον αριθμό των ελάχιστων στιγμών, νοήθηκε καθαρά η άμεση σχέση της με το χρόνο και εξηγήθηκε η προτεραιότητά της από τα περιορισμένα πράγματα: Οι αρχικοί τρόποι, με τους οποίους η Συμπαντική Ποιότητα έχει γίνει ανέκαθεν στην ελάχιστη στιγμή της, ο αριθμός των ελάχιστων στιγμών της Συμπαντικής Στιγμής, αποτελούν τους φορείς της εμμεσότητας και την αρχή του εξωτερικού χρόνου, τους οποίους ονομάζουμε ύλη.[xv]

– Διαμέσου αυτών των τρόπων, που είναι οι φορείς της εμμεσότητας, διαμορφώνονται οι ποιότητες των λεγόμενων πραγμάτων σαν τρόποι αλληλεπίδρασης σε ευρύτερα χρονικά όρια, αλλά δε θα μπορούσαν να υπάρχουν και να δημιουργούν εκ των υστέρων, εάν δεν ήταν εκ των προτέρων μέσα σε μια σύνθετη πραγματικότητα.[xvi]

– Η δυνατότητα ν' αλληλεπιδράσουν λιγότερο έμμεσα οι φορείς της εμμεσότητας με πολλούς τρόπους στην ίδια στιγμή και να διαμορφώνονται ποιότητες πραγμάτων σε στιγμές μεγαλύτερες της ελάχιστης (που αποτελούν αυτοί οι ίδιοι) είναι η ύπαρξη της υπόλοιπης πραγματικότητας, η οποία έχει γίνει ανέκαθεν και σχετικά υπάρχει σαν χώρος. Εάν το Σύμπαν δεν υπήρχε ταυτόχρονα σε πολλές υποστιγμές ή δεν ήταν τελειωμένο πριν από τη στιγμή, που ακόμα γίνεται ως προς εμάς, τότε δε θα υπήρχε χώρος.[xvii] Έτσι, γενικά, καταλαβαίνουμε πόσο πιο πολύπλοκη είναι η εξήγηση της δυνατότητας αυτού του συνηθισμένου φαινομένου της εξωτερικής αλλαγής.

– Τα περιορισμένα πράγματα αποτελούν τρόπους, με τους οποίους είναι

ανέκαθεν διαμορφωμένη η άμεση και κοινή πραγματικότητα και δεν προσδιορίζονται μόνο από το εξωτερικό τους. Η κοινή ουσία επαναπροσδιορίζεται σχετικά σαν έμμεση μέσα στο χρόνο και στο χώρο και αποτελεί την αρχή της ενότητας και της σταθερότητας στις έμμεσες αλληλεπιδράσεις. Αυτός είναι γενικά ο λόγος, για τον οποίο τα πράγματα δεν αλληλοεπηρεάζονται με τελείως διαφορετικούς τρόπους ή πράγματα, που έχουν κοινά στοιχεία στο χώρο και στο χρόνο, που αρχίζουν να υπάρχουν με πιο άμεσο τρόπο από ορισμένες άλλες ποιότητες, που προσαρμόζονται και σε τελική ανάλυση πάντοτε συγγενεύουν.[xviii]

– Η ενέργεια δεν είναι μόνο εξωτερική αλλαγή, μετακίνηση ή έμμεση επίδραση, είναι και σταθεροποιημένη αλλαγή ή τρόπος αυτενέργειας με δυνατότητα τροποποίησης, αποσταθεροποίησης και εξωτερίκευσης. Γι' αυτό σχετικά μπορεί να είναι έλλειψη ενέργειας (όπως είναι ο χώρος).[xix]

– Η αλληλεπίδραση ανάμεσα στα έμμεσα πράγματα μέσα στο χώρο δεν μπορεί να γίνεται με πιο άμεσο τρόπο από ένα όριο, γιατί τα ίδια τα πράγματα είναι τρόποι αλληλεπίδρασης.[xx]

– Ο χώρος σαν αφηρημένη ποιότητα, σαν πραγματικότητα χωρίς ποιότητα είναι η ενέργεια στο σύνολο του χρόνου, δηλ. η συνολική ενέργεια. Δεν είναι τα έμμεσα-υλικά πράγματα που καθορίζουν τη μορφή και τα όριά του. Αντιθέτως, αυτός σαν τελειωμένο χρονικό όριο του Σύμπαντος προκαθορίζει τα όρια στις αλληλεπιδράσεις των υλικών φορέων.[xxi]

– Η απόσταση απομάκρυνσης δεν μπορεί να είναι απεριόριστη, το ίδιο και ο χρόνος αλληλεπίδρασης.

– Οι ελάχιστες στιγμές του συνολικού Χρόνου, δηλαδή οι υλικοί φορείς, είναι ροή στην ταυτόχρονη ενέργεια του χώρου. Η διαφορά χρόνου, στην ουσία, είναι διαφορά στην ενέργεια και στιγμές της μεταφοράς της.[xxii]

– Η υλική-έμμεση πραγματικότητα δε δημιουργείται συνολικά σε μια στιγμή ούτε εκμηδενίζεται συνολικά, γιατί δεν υπάρχει συνολικός χρόνος χωρίς τις μικρότερες στιγμές. Δηλαδή ένα Σύμπαν μόνο άμεσα και χωρίς ποιότητα, όπως δεν υπάρχουν πρωταρχικά στοιχεία που συνθέτουν εξωτερικά όλο το Σύμπαν. Με άλλα λόγια, γιατί η ενέργεια δεν μπορεί να ρέει πιο άμεσα από ένα όριο και συνεπώς ούτε περισσότερη στην ίδια χρονική στιγμή.[xxiii]

– Τα πράγματα του μέλλοντος έχουν επηρεάσει ανέκαθεν εκείνα του παρελ-

θόντος. Το παρελθόν και το μέλλον υπάρχουν σε σχέση με τη στιγμή της ύπαρξης των εξωτερικών μερών, ενώ αποτελούν το παρόν του 100% Σύμπαντος. Μέσα στα όρια της σταθερής στιγμής του όλα τα δυνατά πράγματα έχουν αλληλοεπηρεαστεί με όλους τους δυνατούς τρόπους, ενώ σχετικά ο χρόνος είναι ατελείωτος. Οι ίδιοι οι υλικοί φορείς, με τους οποίους αρχίζουν να διαμορφώνονται σαν έμμεσες οι ποιότητες όλων των περιορισμένων πραγμάτων, για να υπάρχουν και για ν' αλληλενεργούν, προϋποθέτουν την ύπαρξη του συνολικού Σύμπαντος. Δεν είναι μόνο τα πράγματα των σχετικά προηγούμενων στιγμών που επηρεάζουν εκείνα των επόμενων, αλλά και αντιστρόφως, εκείνα του μέλλοντος επηρεάζουν όσα είναι δυνατό να υπάρχουν και να γίνουν στις προηγούμενες στιγμές (και έτσι ξανά τον ίδιο τον εαυτό τους). Διαφορετικά δε θα συνυπήρχαν στα όρια μιας ευρύτερης κοινής στιγμής και δε θ' αποτελούσαν ένα σταθερό σύνολο. Γι' αυτό, αν ένα πράγμα δεν μπορούσε να υπάρξει ή αν μπορούσε να υπάρξει κάποιο που δεν υπήρξε ποτέ στο σχετικό παρελθόν, το Σύμπαν δε θα υπήρχε.[xxiv]

- Τα πράγματα σαν περιορισμένα είναι σχετικά, δηλαδή υπάρχουν και γίνονται μ' έμμεσους τρόπους αλληλεπίδρασης και με χρονικές σχέσεις. Η εξωτερικότητα, η εμμεσότητα και η ποιότητά τους υπάρχουν πάντοτε σχετικά ως προς εκείνα τα άλλα, με τα οποία μπορούν και συνδέονται. Έτσι και ειδικότερα, οι κοινές ιδιότητές τους και οι σταθερές δυνατότητές τους προς τα άλλα υπάρχουν, γιατί αλληλεπιδρούν και διαμορφώνονται με μερικούς κοινούς τρόπους από την αρχή της έμμεσης ύπαρξής τους. Είναι μερικοί κοινοί και σταθεροί τρόποι της εμμεσότητας και στη χρονική αλληλεπίδραση. Η Συμπαντική Ποιότητα, η οποία δεν αλληλεπιδράει σαν σύνολο με κανένα άλλο πράγμα και τρόπο, δεν έχει αυτές τις ιδιότητες που θ□ αντιστοιχούσαν σε δυνατότητες προς το εξωτερικό της: Λ.χ. τις διαστάσεις, το βάρος, το σχήμα, τη θερμοκρασία, τον όγκο κ.ά.[xxv]

- Με βάσιμο και προσδιορισμένο συλλογισμό συμπεράναμε την ύπαρξη του Θεού ταυτοχρόνως με τη σχέση του με το αντιληπτό σύμπαν και με τη ζωή. Ο Θεός είναι η κοινή Ουσία-Χρόνος, με την οποία υπάρχουν και γίνονται σαν εξωτερικά μέσα στο χρόνο όλα τα περιορισμένα πράγματα. Είναι η πάντοτε προηγούμενη αρχή της ενότητας, της αμεσότητας και της ποιότητας στις έμμεσες αλληλεπιδράσεις των αρχικών τρόπων της εμμεσότητας. Αυτός είναι η κοινή πραγματικότητα, η οποία υπάρχει άμεσα-εσωτερικά και όχι εξωτερικά προσδιορισμένη και η ποιότητά της είναι μια αυτοπροσδιορισμένη Έννοια. Η αυτοτελής Συμπαντική Ποιότητα είναι άμεσα αυτενεργός και στην ουσία είναι

μια τέλεια αυτοεννόηση. Τα έμμεσα και περιορισμένα πράγματα είναι δραστηριότητες της Συμπαντικής Διάνοιας, δηλαδή είναι ο ίδιος ο Θεός που διανοείται στις σχετικά μικρότερες στιγμές της ύπαρξής του. Θα ήταν αδύνατο να βρεθεί μια επαρκής εξήγηση για την ουσία και την ποιότητα των πραγμάτων, ακόμα και από την τέλεια γνώση μας για το εξωτερικό σύμπαν, αν δεν υπήρχε ανέκαθεν μια κοινή πραγματικότητα και αν αυτή δε σήμαινε κάτι, σαν έννοια, για τον ίδιο τον εαυτό της, (ή αν αυτή δεν ήταν μια άμεση εξήγηση του εαυτού της).[xxvi]

- Τα αισθήματα, οι αντιλήψεις, οι εσωτερικές δυνατότητες και γενικά η εμβιότητα στα φαινόμενα, έχουν την αρχή τους στην άμεση αυτοεννόηση, η οποία είναι η κοινή ουσία των σχετικών και έμμεσων πραγμάτων. Έτσι εξηγούμε τις αντιλήψεις, τα αισθήματα και τις διαθέσεις σαν άμεσες εννοήσεις που γίνονται με τον επηρεασμό της άμεσης αυτοεννόησης και αυτοβεβαιότητας από τις εξωτερικές-έμμεσες επιδράσεις και αποδεικνύουμε την εμπειρική διαπίστωση, που κάναμε στο γνωσιολογικό μέρος της θεωρίας, ότι οι αντιλήψεις και τα αισθήματα είναι έννοιες μ' έναν άλλο διαφορετικό τρόπο.[xxvii]

- Η αυτοσυντήρηση είναι η σχετική σταθερότητα στους έμμεσους τρόπους αλληλεπίδρασης, με τους οποίους είναι η ποιότητα ενός πράγματος μέσα στα όρια μιας κοινής στιγμής, είναι ο ταυτόχρονος και συνολικός αυτοπροσδιορισμός της. Στην απλή ύλη φαίνεται σαν αδράνεια, ενώ με τη διαμόρφωση της αμεσότητας σε διάφορες ποιότητες ζωής φαίνεται σαν προσαρμογή.[xxviii]

- Δεν υπάρχουν άυλες έμβιες υπάρξεις ή ζωή χωρίς την ύλη. Ζωή χωρίς την ύλη σημαίνει ζωή χωρίς έμμεσες ή εξωτερικές αλληλεπιδράσεις, ένα πράγμα χωρίς σύνδεση με άλλα, χωρίς δυνατότητα αλληλεπίδρασης, έξω από περιβάλλον, χωρίς εμπειρία και σε τελική ανάλυση ένα πράγμα, το οποίο δεν είναι μέρος της πραγματικότητας και δεν καθορίζεται από τίποτε εξωτερικό. Αντιθέτως, όλα τα μέρη υπάρχουν σαν τρόποι αλληλεπίδρασης και εμμεσοποίησης της άμεσης και συνολικής πραγματικότητας και δε διαφέρουν στην ουσία, παρά μόνο στους τρόπους και στους χρόνους που είναι και αλληλεπιδρούν ανάμεσα στα άλλα μέρη. Ο εσωτερικός κόσμος με την ποιότητα και τις δυνατότητές του είναι σχετικά έμμεσα μέσα στο χρόνο και ανάμεσα στα άλλα πράγματα το σύνολο των υλικών φορέων με τις αλληλεπιδράσεις τους (οι οποίες γίνονται με τον πιο άμεσο τρόπο μέσα στα όρια μιας ευρύτερης στιγμής).[xxix]

- Το Σύμπαν δεν είναι μια αιώνια ατέλεια της ανυπαρξίας, είναι η άμεση και

επαρκή αιτία του εαυτού του. Η ύπαρξη των έμμεσων πραγμάτων είναι εκ των προτέρων αιτιολογημένη επαρκώς από το κοινό και άμεσο σύνολό τους. Ο επαρκής σκοπός τους είναι ανέκαθεν επιτελεσμένος, είναι η Αυτογνωσία της αυτοπροσδιορισμένης Συμπαντικής Ποιότητας (του Θεού), μέρη της οποίας είναι όλα.[xxx]

– Τα πράγματα στην ουσία είναι ο ίδιος ο Θεός σαν ατελής μέσα στο χρόνο και στο χώρο. Σχετικά έμμεσα, σαν εξωτερικά, υπάρχουν, ενεργούν και γίνονται με την προκαθοριστική αρχή της αυτογνωσίας και της αυτοτέλειάς του και όχι μόνο με τις αφηρημένες και αποσπασμένες σχέσεις των εξειδικευμένων επιστημών. Αντιθέτως, οι τελευταίες προϋποθέτουν τη Συμπαντική Αμεσότητα.[xxxi]

Με τη βασική θέση της θεωρίας του Τελειωμένου Χρόνου εξηγούνται γενικά και συμπεραίνονται μέσα από την ανάλυση των εννοιών, χωρίς προσφυγή σε μια περιορισμένη εμπειρία, πολλές βασικές θεωρητικές και εμπειρικές ανακαλύψεις της φυσικής και ανεξήγητες εμπειρικές διαπιστώσεις, όπως: Η σχετικότητα του χρόνου, το όριο στην ανώτερη ταχύτητα, η ασυνέχεια και η περιοδικότητα, η σχέση χώρου-χρόνου, η αρχή διατήρησης της ενέργειας, η σχέση ενέργειας-μάζας, η καμπυλότητα και η ουσία του χώρου, η ύπαρξη της βαρύτητας και η σχέση της με την ύλη, η ύπαρξη των παγκόσμιων φυσικών σταθερών και ορισμένες αναλογίες τους, η ομοιότητα της κοσμικής ακτινοβολίας μικροκυμάτων των 2,73° K στις αντίθετες αποστάσεις, η έλλειψη μάζας από τους γαλαξίες (όπως υπολογίζεται), τα όρια στη διάρκεια της ύπαρξής τους, η πιθανολογική περιγραφή της θέσης και της ορμής στα μικροσωμάτια, η σημασία της λεπτομέρειας στη φυσικομαθηματική περιγραφή της εξέλιξης του Σύμπαντος και πολλές άλλες, αν ψάξουμε.

Εάν δε βασιστούμε στην αρχική λογική θέση της θεωρίας του Τελειωμένου Χρόνου, τότε όλες οι παραπάνω θεωρητικές συνέπειες και πολλές άλλες ανατρέπονται και τη θέση τους παίρνουν ανεπίλυτα προβλήματα και αντίθετες συνέπειες, οι οποίες δε συμφωνούν με γνωστές επιστημονικές αλήθειες. Ένα Σύμπαν χωρίς σταθεροποιημένη ποιότητα δε θα είχε μια επαρκή αιτία, δε θα ήταν ενιαίο, τα πράγματα δε θα ήταν τρόποι διαμόρφωσης μιας κοινής ουσίας, η ύλη θα ήταν ανεξήγητη, δε θα υπήρχε ελάχιστη στιγμή αλληλεπίδρασης και ενέργειας, ο χρόνος δε θα ήταν σχετικός και ταυτόσημος με τα πράγματα, τα πράγματα θ' αλληλεπιδρούσαν με απεριόριστους και απροσδιόριστους τρόπους, δε θα είχαν κοινά και σταθερά στοιχεία, πιο έμμεσα δε θα είχαν καμιά σχέση, δε θα υπήρχε πε-

ριοδικότητα, η ποσότητα και η διαίρεση της ύλης θα ήταν χωρίς όριο, η ουσία της δε θα είχε καμιά σχέση ταυτότητας με την ενέργεια, ο χώρος θα ήταν ένα είδος ανυπαρξίας, η ζωή θα ήταν ανεξήγητη, όπως και η σχέση της με την ύλη και σε τελική ανάλυση δε θα υπήρχε σταθερότητα, αμεσότητα, συνέχεια και ποιότητα.[xxxii]

Αρκεί να καταλάβουμε τις πιο σημαντικές συνέπειες της θεωρίας του Τελειωμένου Χρόνου, για ν' αναγνωρίσουμε, τουλάχιστον, ότι αυτή πρέπει να προσεχθεί και να εξελιχθεί και ότι οι συλλογισμοί δε θα μπορούσαν να γίνουν έτσι λεπτομερώς προσδιορισμένοι σε συμφωνία με την εμπειρία, παραγωγικά και ενιαία, αν εκείνες ήταν άτοπες και αβάσιμες. Με δέκα κοινές έννοιες περιγράφεται και εξηγείται όλο το Σύμπαν*[1] και ταυτόχρονα αποκαλύπτεται η πολυπλοκότητά του από μια γενική άποψη, που δε φαίνεται να κατευθύνει σε όλες αυτές τις συνέπειες. Ενώ θα περιμέναμε πολλούς τόμους φυσικομαθηματικών σχέσεων και τη βοήθεια του ηλεκτρονικού υπολογιστή, για να τις καταλάβουμε.[xxxiii]

ΤΕΛΟΣ

1* Το Σύμπαν μπορεί να περιγραφτεί με χρονικές ποσοτικές σχέσεις, αρχίζοντας από ένα συνολικό χρόνο, αλλά ο αφηρημένος κοινός χρόνος θα είναι μια ανεξήγητη αρχή και ανακριβής. Η μερικότητα είναι η εμμεσότητα και η εμμεσότητα είναι μια διαφορά χρόνου με δυνατότητα προκαθορισμένη από τα σταθερά όρια του κοινού χρόνου.

i Ίσως η λέξη “στιγμή” να μην ήταν κατάλληλη για να οριστεί ένα μέγιστο χρονικό διάστημα. Αυτή η λέξη επιλέχτηκε τότε, επειδή το πλήρες Σύνολο του κόσμου ήταν πάντοτε το ίδιο (σταθεροποιημένο) και ο χρόνος προς αυτό το Σύνολο δεν υπήρχε. Το μέγιστο χρονικό διάστημα εκτιμήθηκε ως αιώνιο Παρών του πλήρους Σύμπαντος, σαν μια μόνο στιγμή του.

ii “Προεμπειρικά” εννοούσα ότι έβγαινε ένα συμπέρασμα για όλα τα πράγματα χωρίς να έχουμε παρατηρήσει όλα τα πράγματα. Ότι από ένα ελάχιστο δείγμα πραγμάτων και από μια εξαιρετικά σύντομη έρευνα ανιχνεύουμε ένα χαρακτηριστικό ή ένα φαινόμενο που συμβαίνει παντού και επαναλαμβάνεται.

iii Αυτή η διαπίστωση είναι τεράστιας σημασίας, όπως έχει φανεί και από την νεότερη διατύπωση της κοσμολογικής θεωρίας. Συνδέει το χρόνο με τη δράση, τη δράση με τα ίδια τα πράγματα σαν διακυμάνσεις και εισαγάγει το πρώτο όριο του Σύμπαντος, το οποίο μετά επιβάλλεται και στα υπόλοιπα φυσικά φαινόμενα: το όριο ενός μέγιστου χρονικού διαστήματος (ή περιόδου) και το όριο ενός ελάχιστου χρονικού διαστήματος (που έχει σχέση με τον πιο γρήγορο τρόπο δράσης). Εσκεμμένα, στην πρώτη ανάπτυξη αυτής της γενικής ερμηνείας των πραγμάτων, ο νεαρός συγγραφέας δεν έχει πατήσει σε καμία μέτρηση της φυσικής και δεν είναι βέβαιος αν ο ελάχιστος χρόνος συνδέεται με την ταχύτητα του φωτός. Από τα πρώτα που παρατήρησε σε αυτή τη σύνδεση του χρόνου με όρια και με τα πράγματα ως δυναμικές διαδικασίες, ήταν η ύπαρξη αναλογίας στις ποσότητες, τα περιοδικά φαινόμενα και ότι η διατήρηση της ενέργειας συνέπιπτε με τη σταθερότητα του πλήρους Σύμπαντος.

iv Ένα γνωστό συμπέρασμα, όπως ότι τα πράγματα όλα κάπως συνδέονται. Όμως εδώ διατυπώνεται πιο δυσνόητα. Εισάγεται όριο στην πιο μακρινή επίδραση, επειδή εξ ορισμού μιλάμε για έναν σύνολο πραγμάτων εντός ενός μέγιστου χρονικού διαστήματος. Τα πράγματα υπάρχουν ως ξεχωριστά, έχουν μορφή από συνδυασμούς δομικών στοιχείων και εμφανίζονται σε ισορροπημένη κατάσταση, ακόμα και σαν ανεξάρτητα. Αλλά έχουν προηγηθεί διαδικασίες, αλληλεπιδράσεις ορισμένων προηγούμενων πραγμάτων, συνδέσεις και αποσυνδέσεις μερών και τελικά όλες αυτές οι διαδικασίες παρουσιάζονται με ένα αποτέλεσμα που φαίνεται σταθερό και σαν ξεχωριστό απέναντι σε πλήθος άλλων πραγμάτων.

v Το συμπέρασμα για τη συνέπεια στις φυσικές διαδικασίες, για τη σχέση αιτίας και αποτελέσματος και για τη τύχη που είναι ρυθμισμένη προκειμένου να επιτυγχάνεται η συνολική σταθερότητα ήταν από τα πρώτα καλά σημάδια για την αξίωση ενός πλήρους Συνόλου που είναι σταθεροποιημένο.

vi Από τη στιγμή που ένα πράγμα περιγράφεται ως μέρος και ως τέτοιο έχει ανάγκη την ύπαρξη του συνόλου, έτσι συμπεραίνουμε ότι κανένα μέρος δεν είναι η πλήρης αιτία και εισαγάγουμε επιδράσεις, που είναι από τη συμμετοχή πολλών άλλων μερών και δύσκολο να διαχωριστούν.

vii Η τελευταία διατύπωση είναι δυσνόητη. Το συμπέρασμα ήταν ότι τα πράγματα μπορούν να υπάρχουν σαν ξεχωριστά και να έχουν μια πιο μακρινή σύνδεση και σχέση επειδή χωρίζονται όχι μόνο από απόσταση του χώρου αλλά και επειδή δεν υπάρχουν όλα μαζί στην ίδια στιγμή μεταξύ τους. Και αντίστροφα, επειδή τα πράγματα χωρίζονται και δεν έχουν όλες τις αλληλεπιδράσεις ή συνδέσεις μεταξύ τους γι' αυτό έχουν αρκετό χρόνο για να αλληλεπιδράσουν και να συνδεθούν και με τη μεσολάβηση πολλών πραγμάτων (δηλαδή πιο έμμεσα).

viii Το κάθε ξεχωριστό πράγμα έπρεπε να το σκεφτόμαστε ως μέρος απευθείας ενός Συνόλου και ότι το Σύνολο είναι μαζί με αυτό το πράγμα, ακόμα και αν τα πράγματα δεν υπάρχουν. Το Σύνολο είναι πάντα στο μέγιστο χρονικό διάστημα και εμείς παρατηρούμε μόνο μέρη του συνόλου και σε συντομότερα χρονικά διαστήματα.

ix Εξ ορισμού το Πλήρες Σύμπαν είναι με όλους τους δυνατούς τρόπους και συνεπώς τα πάντα θα συμβούν με κάθε δυνατό τρόπο. Ακούγεται λίγο τρομαχτικό (και ο Χέγκελ επίσης είχε εξάγει ένα τέτοιο συμπέρασμα)! Όμως τα πάντα θα συμβούν όταν το επιτρέψουν οι συνθήκες, όταν θα έχουν προηγηθεί ορισμένες εξελίξεις και όταν τα πράγματα θα έχουν προετοιμαστεί. Επομένως, τα δυνατά που θα συμβούν δεν είναι εξίσου πιθανά να συμβούν.

x Προσέξτε, ότι στην ανάπτυξη των συλλογισμών του, ο συγγραφέας έχει λάβει στα σοβαρά την αμφισβήτηση της ύπαρξης εξωτερικού κόσμου! Συμπεραίνει την ύπαρξη του εξωτερικού κόσμου από τη δική του αρχική πρόταση για το πλήρες σύνολο και για το μέρος του κόσμου.

xi Συμπέρασμα ότι το Σύμπαν δεν έχει αρχή ούτε τέλος επειδή ανέκαθεν ήταν το ίδιο και σταθεροποιημένο. Η λογική σε σύγκρουση με την εμπειρία, αλλά χωρίς να εισαχθεί τίποτε το φανταστικό!

xii Τόσο εύκολα και γρήγορα εξάχθηκε ως νόμος η αρχή και το τέλος για την ύπαρξη κάθε πράγματος επειδή ήταν ανάγκη το Κοινό Σύνολο να παραμένει το ίδιο!

xiii Ο συγγραφέας φανταζόταν τι θα μπορούσε να υπάρχει στο ελάχιστο χρονικό διάστημα, ενώ το Σύμπαν είναι ήδη παρών. Με τη λογική υπέθετε ότι στο ελάχιστο χρονικό διάστημα το Σύμπαν είναι ελάχιστο... και συνεπώς σε αυτό το πιο σύντομο χρόνο θα αντιστοιχούσε κάποια ενέργεια που έχει σχέση με τα σωματίδια και με μια σχετική αρχή του Σύμπαντος που συμβαίνει στα ελάχιστα δομικά του στοιχεία. Εξαρχής, τα δομικά στοιχεία της φύσης φανερώθηκαν από την ορθολογική σκέψη σαν στιγμές μεταβολής και σαν αρχή του κόσμου, χωρίς το Σύμπαν να λείπει!

xiv Η δράση ενός σώματος επηρεάζει και τροποποιεί ένα άλλο σώμα. Ο συγγραφέας αναρωτιόταν μέχρι πόσο και μέχρι πότε θα μπορούσε να συνεχίζεται αυτή η μεταβίβαση της δράσης από σώμα σε σώμα. Και αφού υπήρχε ένα μέγιστο χρονικό διάστημα, συνεπώς στην πιο ακραία περίπτωση, η μεταβίβαση της δράσης δεν θα συνεχιζόταν επ' άπειρο. Γι' αυτό έγραφε ότι ο πιο έμμεσος τρόπος αλληλεπίδρασης (με τη μέγιστη μεσολάβηση) είχε ένα όριο. Και αν τα προηγούμενα πράγματα έχουν ξεκινήσει να επηρεάζουν κάποια άλλα, τότε η αρχή (από τα παλαιότερα πράγματα) δεν μπορεί να είναι σε άπειρο παρελθόν και τα τελικά αποτελέσματα δεν μπορούν να είναι σε άπειρο μέλλον.

xv Η ύλη ως δομικά στοιχεία που συναρμολογούν τα σώματα συνδέθηκε με την έννοια του φορέα και η υποψία αμέσως ήταν ότι η ύλη κάπως συνδέεται με το Σύμπαν ως να ήταν ταυτόχρονα παρών και αόρατο.

xvi Βλέπε την προηγούμενη σημείωση

xvii Αν λοιπόν το Κοινό Σύνολο ή το Πλήρες Σύμπαν είναι κάπως παρών και συνδέεται με τα δομικά στοιχεία των πραγμάτων, τότε ποιο φυσικό φαινόμενο μπορούσε να είναι παντού συνδεδεμένο με την ύλη; Για μια ακόμα φορά, ο νεαρός φιλόσοφος δεν πέφτει στην παγίδα να επινοήσει ένα δικό του φαινόμενο ή να εισαγάγει κάτι φανταστικό. Βρήκε το φυσικό φαινόμενο που κανένας δεν μπορούσε να απορρίψει και ταίριαζε εκπληκτικά στην ερμηνεία των φυσικών φαινομένων: ο ελεύθερος χώρος.

xviii Εδώ διατυπώνεται περισσότερο ως υποψία, ότι αν το Πλήρες Σύμπαν είναι παρών και αν είναι σταθεροποιημένο, τότε όσα συμβαίνουν τώρα μέσα στο δικό μας χρόνο με αρχή τα δομικά στοιχεία, δεν παρουσιάζουν κάτι άλλο από αυτό το ίδιο το Κοινό Σύνολο που υπάρχει κάπως ταυτόχρονα σαν να ήταν μια μόνο και αδιαίρετη ουσία.

xix Ο φυσικός χώρος ως φαινόμενο που συνεργάζεται δυναμικά με την ύλη και η θεώρηση ενός Κοινού Συνόλου που κάπως Είναι παρών σε κάθε δομικό στοιχείο δημιουργούν την απορία

τι είδους ύπαρξη μπορεί να είναι κάτι πέρα από τα σώματα και τη συνηθισμένη ύλη. Έτσι, ο νεαρός φιλόσοφος αρχίζει να σκέφτεται ότι η δύναμη του χώρου και η συμμετοχή του στη δομή της ύλης δεν πραγματοποιείται φανερά με την κίνηση όπως τη βλέπουμε στη μετατόπιση των σωμάτων. Κάτι υπάρχει και συμβαίνει με τρόπο που η ενέργεια δεν παρουσιάζεται οπωσδήποτε με εξωτερική μετατόπιση. Κάτι συμβαίνει και η κίνηση δεν λείπει, αλλά μπορεί να συμβαίνει σαν παγιδευμένη και εμείς να νομίζουμε ότι ένα πράγμα είναι ανενεργό.

xx Αφού τα πράγματα έχουν ερμηνευτεί ως αποτέλεσμα δράσεων και ταχύτατων χρονικών συνδέσεων σε μικροσκοπικά μήκη εξάγεται το συμπέρασμα, ότι η ύπαρξή τους προϋποθέτει διαδικασίες και δράσεις σε πιο αργούς χρόνους και με κινήσεις που διατηρούν μεγαλύτερες αποστάσεις στα μέρη των πραγμάτων.

xxi Αναγκαστικά ο φυσικός χώρος ερμηνεύθηκε ως αποτέλεσμα της ταυτόχρονης παρουσίας του πλήρους Σύμπαντος. Το πλήρες και κοινό Σύνολο του κόσμου ήταν διαρκώς παρών και συνδεδεμένο με τα δομικά στοιχεία. Τα δομικά στοιχεία ήταν αλληλεπιδράσεις που συμβαίνουν σε εξαιρετικά σύντομα χρονικά διαστήματα, ενώ το πλήρες Σύμπαν ήταν κάτι που υπήρχε σε ένα εξαιρετικά μακρύ χρονικό διάστημα. Έπρεπε να ανιχνεύσω κάτι που είναι διαρκώς παρών και συνδέεται παντού με την ύλη και με τα πιο σύνθετα πράγματα. Τελικά διαπίστωσα ότι δεν είχε νόημα να διαχωρίζω το πλήρες και σταθεροποιημένο Σύνολο από το φαινόμενο του παγκόσμιου χώρου. Το πλήρες Σύμπαν παρουσιάζεται σαν να λείπει εντελώς... Φυσικά, με τέτοιες πειστικές σκέψεις (που τόσο εύκολα ταίριαζαν και έδιναν μια εξήγηση σε φυσικά φαινόμενα, που τα μαθαίναμε ξεχωριστά το καθένα από οπτικές περιγραφές), οι μέρες εκείνα τα νεανικά χρόνια περνούσαν με δέος και κατάπληξη.

xxii Δεν χρειάστηκε πολύ για να καταλάβω, ότι αν ο φυσικός χώρος είναι το πλήρες Σύνολο όπως συνδέεται ταυτοχρόνως με τα δομικά στοιχεία, τότε τα δομικά στοιχεία και οι αλληλεπιδράσεις σωματιδίων σε εξαιρετικά σύντομα χρονικά διαστήματα είναι μεταβολές στον ίδιο το φυσικό χώρο και άρα ο χώρος έχει ένα ρόλο φορέα για τη μεταβίβαση ενέργειας. Η ορθολογική σκέψη που ξεκίνησε με ένα φανταστικό ορισμό για ένα πλήρες Σύνολο άγγιξε τη φυσική και εισήλθε σε μια από τις πιο ενδιαφέρουσες περιοχές έρευνας που είναι τα κυματικά φαινόμενα.

xxiii Αφού το Πλήρες και σταθεροποιημένο Σύνολο ήταν αδημιούργητο, έπρεπε να εξηγήσω πώς αυτό εμφανίζεται να δημιουργείται από τα δομικά στοιχεία του. Αυτό ήταν από τα πιο δύσκολα προβλήματα που είχα να επιλύσω. Μόνο τότε ένας επιστήμονας θα εκτιμούσε σοβαρά τις ορθολογικές σκέψεις του νεαρού φιλόσοφου. Αντιθέτως, ο νεαρός φιλόσοφος είχε εντυπωσιαστεί από την ευκολία που έβγαζε συμπεράσματα με αφηρημένες και συνοπτικές σκέψεις και ήταν βέβαιος ότι η ορθολογική σκέψη με την απλότητά της ήταν στη σωστή κατεύθυνση. Η ορθολογική σκέψη για αυτόν ήταν πιο σημαντική και πιο αποκαλυπτική από τις έρευνες με τεχνικά μέσα και υψηλή τεχνολογία.

xxiv Εδώ εξάγονται συμπεράσματα καθαρά με ορθολογική σκέψη, αγνοώντας την εμπειρία. Τα συμπεράσματα δεν είναι πρωτάκουστα, αλλά εδώ διατυπώνονται με τόλμη και εμπιστοσύνη στη λογική σκέψη, χωρίς προσπάθεια να εξηγηθεί πώς μπορεί να συμβαίνει ένας κόσμος του μέλλοντος να επηρεάζει ένα κόσμο του παρελθόντος. Ο νεαρός φιλόσοφος φανταζόταν ότι οι γαλαξίες (ή μεγαλύτερα υποσύνολα του Σύμπαντος) δεν είναι απομακρυσμένοι όπως φαίνονται οπτικά από τη συλλογή της ακτινοβολίας και ότι κάπως έχουν μια πιο σύντομη αλληλεπίδραση μεταξύ τους. Ήταν από τις πρώτες σκέψεις για να εξηγήσει πώς το Σύμπαν επιτυγχάνει να δημιουργείται διαρκώς... χωρίς το Σύνολο να λείπει.

xxv Εδώ επεκτείνεται η αρχική σκέψη για τα πράγματα ως αναπόφευκτα μέρη και ως αποτέλεσμα πολλών αλληλεπιδράσεων. Αφού υπάρχουν με τέτοιες διαδικασίες και με υλικές αλληλεπιδράσεις, συνεπώς τα μέρη του κόσμου μεταξύ τους παρουσιάζονται επίσης με τέτοιες διαδικα-

σίες και αλληλεπιδράσεις. Χωρίς αυτές, δεν θα συνδεόντουσαν και δεν θα είχαν χαρακτηριστικά και μορφή.

xxvi Στην πρώτη διατύπωση της κοσμολογικής θεωρίας, δεν έμεινε έξω από τις υποψίες ο ρόλος του Πλήρους Σύμπαντος ως κάτι που υπάρχει ταυτόχρονα προς όλα τα δομικά στοιχεία και επομένως προς όλα τα πράγματα που είναι συναρμολογημένα από αυτά. Ο νεαρός φιλόσοφος παρατήρησε μέσα στις σκέψεις ένα χαρακτηριστικό που το εκτίμησε ως φαινόμενο διανοητικό. Ένα πλήρες Σύμπαν που είναι ταυτόχρονο και μέσω αυτού υπάρχουν τα πράγματα σαν ξεχωριστά σώματα με αλληλεπιδράσεις είναι σαν ένα άυλο πράγμα. Το πλήρες Σύμπαν με ύπαρξη μόνο προς τον εαυτό του ως Σύνολο και όχι ως μέρος δεν είναι ένα φυσικό φαινόμενο. Μια τέτοια σύνδεση του Παγκόσμιου Συνόλου με τον Εαυτό του ούτε φαίνεται ούτε ακούγεται σαν φυσικό φαινόμενο, όπως η σύνδεση των ξεχωριστών μερών. Μοιάζει με μια ιδιότητα που έχει το Πλήρες Σύμπαν και δεν παρατηρείται μεταξύ των επιμέρους πραγμάτων. Επιπλέον, ένα Κοινό Σύνολο που είναι ταυτοχρόνως παρών και σαν ουσία για όλα τα δομικά στοιχεία έχει την ομοιότητα της γενικής έννοιας, όπως πολλά δέντρα έχουν ομοιότητα την οποία συνοψίζουμε με τη λέξη του “δέντρου”. Και ο νεαρός φιλόσοφος σκεφτόταν: Το Κοινό Σύνολο που είναι άμεσα παρών προς το συνολικό εαυτό του και κοινό για κάθε ξεχωριστό πράγμα υπάρχει σαν μια γενική έννοια... και αναρωτιόταν, αν αυτή η γενική έννοια είναι μόνο στο δικό μας κεφάλι ή είναι ανεξάρτητη και πραγματική όπως περίπου σκέφτηκε ο σκοτεινός φιλόσοφος Χέγκελ.

xxvii Εδώ ερμηνεύεται το φαινόμενο της ζωής με μια ορθολογική σκέψη που μοιάζει να είναι η πιο πειστική. Αν το Κοινό Σύνολο έχει μια διανοητική σύνδεση με το συνολικό Εαυτό του και υπάρχει ως ταυτόχρονο προς τα ξεχωριστά πράγματα, τότε η ζωή μέσα από τα δομικά στοιχεία παρουσιάζει χαρακτηριστικά που έχει αυτό το Κοινό Σύνολο ως αυτοτελές και αδιαίρετο προς τον Εαυτό του. Η ζωή είναι εμφάνιση εσωτερικών/πνευματικών χαρακτηριστικών και όχι αποκλειστικά εξωτερικές αλληλεπιδράσεις και διαδικασίες.

xxviii Εδώ στις ορθολογικές σκέψεις παρατηρούμε τη σχέση της σταθεροποίησης πολλών δομικών στοιχείων και την αυτορύθμισή τους ως σύνολο με την αποκάλυψη της ζωής. Αλλά έχουμε σκεφτεί εξαρχής ότι το Πλήρες και Κοινό Σύνολο επίσης είναι σταθεροποιημένο και διατηρείται σταθεροποιημένο σαν να αυτορυθμίζεται. Ύποπτη αυτή η ομοιότητα για τη σχέση της ζωής με μια διαδικασία αυτορύθμισης που συμπεράναμε και για ολόκληρο το Σύμπαν, το οποίο ως Κοινό Σύνολο τελικά ερμηνεύεται σαν κάτι υπερφυσικό και όχι σαν μια ποσότητα πολλών εξωτερικών σωμάτων...

xxix Επομένως, η ζωή μέσα στο χώρο και στο χρόνο είναι αξεχώριστη από ένα σώμα και το σώμα είναι μια σύνθεση πολλών δομικών στοιχείων. Από την ύλη παρουσιάζονται ορισμένα εσωτερικά χαρακτηριστικά της ζωής επειδή αυτά προϋπάρχουν στο Κοινό και Ταυτόχρονο Σύνολο, αλλά τα χαρακτηριστικά διαμορφώνονται από τα δομικά στοιχεία μέσα σε ένα υλικό περιβάλλον και από τους επηρεασμούς των σωμάτων. Η ζωή παρουσιάζεται με διαφορετικά χαρακτηριστικά με άλλο συνδυασμό των δομικών στοιχείων, μέσα σε διαφορετικό φυσικό περιβάλλον. Η ζωή ως εξωτερικό φαινόμενο και ως συμπεριφορά βιολογικών σωμάτων δεν υπάρχει χωρίς δομικά στοιχεία και χωρίς περιβάλλον. Όμως αρχίζει με την ταυτόχρονη παρουσία ενός γενικού (universal) και Κοινού Συνόλου, το οποίο έχει απευθείας επαφή με τον εαυτό του (διανοητική) και θα το ονομάζαμε “Θεό”.

xxx Εδώ διαπιστώνεται ότι μόνο ένα τέτοιο Κοινό και Πλήρες Σύνολο του κόσμου μπορεί να έχει τον προσδιορισμό της “επαρκούς” αιτίας. Καθόλου τυχαία δεν συνδέονται αυτές οι έννοιες... Όμως έχουμε συμπεράνει μια άμεση και απευθείας σχέση του Κοινού Συνόλου με τον εαυτό του τη στιγμή που τα ξεχωριστά πράγματα είναι συνδεδεμένα με αυτό. Έχουμε εξαρχής και την αξίωση ότι το Πλήρες Σύνολο είναι σταθεροποιημένο μέσα σε ένα μέγιστο χρονικό διάστημα. Συνε-

πώς, όσα συμβαίνουν μέσα στο χρόνο και το χώρο με τα δομικά στοιχεία και ως εξωτερικά μεταξύ τους δεν επιτυγχάνουν τίποτε άλλο, από τη διατήρηση, την εξέλιξή τους και τις μεταξύ τους σχέσεις. Το μόνο που υπάρχει σταθερό και δίνει νόημα στην υλική δράση των βιολογικών σωμάτων είναι αυτό που ανέκαθεν υπήρχε ως Κοινό Σύνολο και εσωτερικά προς το συνολικό Εαυτό του.

xxxi Τα ξεχωριστά πράγματα γίνονται και είναι μαζί με την ταυτόχρονη συμμετοχή ενός και του ίδιου Συνόλου και συνεπώς δεν θα ήταν τίποτα χωρίς αυτό το Σύνολο. Χωρίς το ταυτόχρονο Σύνολο που παρουσιάζεται απών με την εικόνα ενός φυσικού χώρου, τα δομικά στοιχεία δεν θα επιτύγχαναν τίποτε άλλο από εξωτερικές συνδέσεις με διάφορες μορφές.

xxxii Μιλάμε για μια ολόκληρη φυσική ερμηνεία με πολλά συμπεράσματα από ορθολογικές σκέψεις επάνω σε μια πρώτη διατύπωση, από έναν γοητευμένο νεαρό φιλόσοφο, που ακόμα δεν μπορούσε να εξηγήσει καλά τι είναι αυτό που τώρα χαρακτηρίζει ως “ορθολογική σκέψη”. Προς το τέλος των διαπιστώσεών του σε αυτό το κεφάλαιο του βιβλίου διατύπωνε τις απορίες, που θα είχαμε με τη μέθοδο της απαγωγής σε άτοπο και ποια σημαντικά προβλήματα θα παρέμεναν άλυτα.

xxxiii Πραγματικά ο νεαρός φιλόσοφος σκεφτόταν πολύ οπισθοδρομικά... για την εποχή του και όπως περίπου έχει πει, έτσι το μυαλό του προστατεύτηκε από τη θύελλα της σύγχρονης πληροφορίας, από χάσιμο χρόνου για την άσκοπη επίλυση μαθηματικών προβλημάτων και αποδεσμεύτηκε από έτοιμες “αλήθειες”.